

Särskilt yttrande

Stadsbyggnadsnämnden

Ärende 18 – Detaljplan för del av Tellus 5 och del av Tälje 1:1

Hotell Maren – kulturen före kommersen!

På dagens sammanträde i Stadsbyggnadsnämnden har detaljplanen för Tellus 5 - eller i folkmun Hotell Maren - klubbats igenom av majoriteten s, mp, c och kd med omedelbar justering. Det verkar vara bråttom att sjösätta projektet. Fastighetsägaren Stadsrum aviserar på sin hemsida invigningen av hotellet till sommaren 2024.

Vänsterpartiet har i flera särskilda yttranden uttryckt kritiska synpunkter under planprocessen, men liksom flertalet inlämnade synpunkter från Södertäljes medborgare under samråds- och granskningstiden, har dessa inte fått något gehör. Med rätta ifrågasätts från flera medborgarhåll meningen med samråd och granskning.

Ur Vänsterpartiets perspektiv har inget i de grundläggande frågorna om funktion, gestaltning eller konsekvenser förändrats under planprocessen gång. Det blir inte det av allmänheten eller **för** allmänheten – Södertäljes medborgare - önskade kulturhuset. Det blir kommers för tillresta gäster istället för kultur. Det som kunde ha blivit offentliga rum har blivit privata. Takets Sky Bar och de så kallade publika våningarna med restauranger och caféer kräver att du som gäst har betalkortet med dig.

Det blir inte heller ett kvarter med känslig anpassning till stadsbilden, topografin och till omkringliggande byggnader och dess modesta och varierande våningshöjder. Hotellkolossen brakar i höjden som en raket med sina 17 våningar och kväver siktlinjer och samspelar på intet sätt med den omkringliggande stadsbilden.

Hur medvetna var kommunstyrelsens och fullmäktiges ledamöter då på våren 2018, när Telge fastigheter under största hemlighetsmakeri

sålde Kringlanhuset med tillhörande McDonaldstomt till fastighetsbolaget Stadsrum? Hur väl informerade var ledamöterna om de i köpekontraktet inskrivna planerna på ett 17 våningars högt hotell och att försäljningen samtidigt innebar att kommunen sålde ut rådigheten över Södertälje stadskärnas i särklass hetaste markyta med sitt strategiska läge vid Marenviken och vyn över hela inloppet via Södertälje kanal från Östersjön?

Marenplan, och Södertäljeborna, är värda något helt annat.

Ingen hänsyn har tagits till platsens anrika historia och kulturmiljö, som körs över vad gäller respekt för måttlighet, material och meningen med Maren. Marenvikens vattenspegel måste fyllas igen med minst 500 m² för att hotellskrapan proportionerligt sett inte ska överfalla Marenplan. Minns någon kommunens Londonförslag från 2007? När medborgarna gick man ur huse för att stoppa dåvarande kommunledningens idéer om att fylla igen Marenviken? Eller - som någon i nutid sa på Facebook: "Att fylla ut Maren är som att börja fylla ut kanalerna i Venedig!"

Den mentalitet som uttrycks i Hotell Marens storvulna gestaltning är en slags våldsam härskarteknik där dominansen kväver allt i sin omgivning. Som tidigare stadsarkitekten uttryckte det hela: "Varför ställer man ett höghus just vid Maren? Det blir precis som de otrevliga muskelknuttarna som står i vägen när man ska in på en spännande nattklubb".

Det finns också anledning att nämna några av Länsstyrelsens sakliga anmärkningar i granskningsutlåtandet vilka understryker en del allvariga oklarheter vad gäller miljö kvalitetsnormer för vatten, markföroreningar, översvämningsrisker och risker för skred och erosion. Behovet av omfattande djup pålning för bärförmågan måste nämnas i sammanhanget eftersom grunden för hotellkolossen kommer att stå på "lösan sand".

Kultur och fritidskontorets stadsantikvariska expertis anmärker att underlaget till detaljplanen saknar en tydlig kulturmiljöanalys som redovisar de historiska sambanden och de befintliga kulturhistoriska värdebärande egenskaperna i kvarteren runt omkring Tellus 5. Förslaget redovisar därmed inte heller hur detaljplanen faktiskt drabbar dessa, liksom "helheten där stadsbilden, åsen och siluetten är några utmärkande karaktärsdrag." I konsekvens med anmärkningarna föreslår stadsantikvarien att "en utredande analys av stadens skala samt placering av stadens höga hus bör utföras för

att undvika negativa kumulativa effekter och påverkan på stadsbild samt kulturmiljöer.” Vänsterpartiet stödjer det förslaget.

Till sist – det tål att upprepas vad den välkände danske arkitekten Jan Gehl skriver i sin bok Byer for mennesker: ”Bygninger og byrum bliver stadig større, men de mennesker, der skal bruge dem, er nu som förr – små”. Därtill menar han att bostäder och kontor som ligger högre upp än femte våningen bör sortera under luftfarts-myndigheterna, eftersom de inte längre är en del av stadslivet. Fast, det gäller kanske inte hotell.

Eva Bjurholm (V)

